

Eisteddfod Gadeiriol Penrhyn-coch

(sefydlwyd 1964)

Aelod o Gymdeithas Eisteddfodau Cymru

Nos Wener a Dydd Sadwrn: 24 a 25 Ebrill 2026
yn Neuadd y Penrhyn (SY23 3EH)

I DDECHRAU:

Nos Wener 4.00 o'r gloch (Gweler amod 17)

Prynhawn Sadwrn 2.00 o'r gloch yn brydlon **Nos Sadwrn** 6.30 o'r gloch

Beirniaid:

Nos Wener

Cerdd - Miri Llwyd, Llandre
Llefaru - Caryl Haf, Llanddewibrefi

Dydd Sadwrn

Cerdd - Meinir Richards, Porth-y-rhyd
Llefaru a Llên - Iola Wyn, Caerdydd

Cyfeilyddion: Nos Wener: Lona Phillips,
Dydd Sadwrn: Eirian Owen, Dolgellau eirianowen4@sky.com

Arweinyddion:

Catryn Lawrence, Rhun Emlyn, Manon Evans, Sara Gibson, Steffan Jones, Caryl Roberts,
Greg Vearey-Roberts,

Pris Mynediad:

Nos Wener: £1 Plant Ysgol am ddim. Prynhawn Sadwrn: £3 Plant Ysgol £1 Nos
Sadwrn: £4 Plant Ysgol £1

Swyddogion y Pwyllgor:

Cadeirydd: Marianne Jones Powell, Llandre

Is-Gadeirydd: Sara Gibson, Penrhyn-coch

Trysoryddion: Eleri James ac Elin Haf Williams, Penrhyn-coch

Ysgrifennydd: Ceris Gruffudd, Rhos Helyg, 23 Maesyrefail, Penrhyn-coch,
Aberystwyth, SY23 3HE 01970 828017 ceris.gruffudd@gmail.com

Is Ysgrifennydd: Llio Adams, Glyn Helyg, Penrhyn-coch
<http://www.trefeurig.org/cymdeithasau-eisteddfod.php>

@eistpenrhyncoch #eisteddfodpenrhyn2026

Amodau

1. Teilyngdod.
2. Ni chaniateir gwrthdystiad cyhoeddus.
3. Mae nos Wener (ar wahân i gystadleuaeth Tlws yr Ifanc) yn gyfyngedig i blant sy'n byw yn y plwyf a rhai sy'n mynychu Cylchoedd Meithrin ac Ysgolion Gogerddan, Penrhyn-coch a Phen-llwyn a Chlwb Sul Horeb ond yn byw y tu allan i'r plwyf a hefyd i gyn-ddisgyblion Ysgolion Plwyf Trefeurig.
4. Cystadleuwyr i ofalu am gopïau i'r Beirniad a'r Cyfeilydd.
5. Gellir cysylltu â'r cyfeilydd os am drafod dewisiadau nos Sadwrn ymlaen llaw ar eirianowen4@sky.com.
6. Y cyfansoddiadau Llenyddol a Thlws yr Ifanc i fod yn llaw yr Ysgrifennydd cyn y 7 Ebrill 2026. Enw a chyfeiriad y Cystadleuwyr i'w rhoi mewn amlen dan sêl, ac ar y tu allan iddi, Rhif a Theitl y Gystadleuaeth a Ffugenw'r Cystadleuydd.
7. Disgwylir i'r Bardd buddugol fod yn bresennol ar gyfer seremoni'r Cadeirio.
8. Ni chaniateir i neb ennill y Gadair fwy na theirgwaith.
9. Rhaid i'r cyfansoddiadau a'r cystadlu fod yn y Gymraeg.
10. Ni fydd y Pwyllgor yn gyfrifol am unrhyw ddamwain â all ddigwydd.
11. Ni chaniateir i neb gystadlu ond o fewn ei oed, yr oed i gyfrif ar ddydd yr Eisteddfod.
12. Ni ddylid perfformio'r un darn ddwywaith.
13. Bydd cystadlaethau 1- 11 a 24-28 dydd Sadwrn yn digwydd yng nghyfarfod y prynhawn.
14. Dechreuir cyfarfod yr Hwyr gyda'r Unawd 18 - 30 oed.
15. Bydd hawl gan Bapur Bro *Y Tincer* i gyhoeddi'r gwaith llenyddol.
16. Mae geiriad cystadleuaeth 21 (Sadwrn) fel un Cystadleuaeth Gorawl Cymdeithas Eisteddfodau Cymru. Bydd cystadlu mewn dwy eisteddfod leol rhwng Mai 2025 a Mai 2026 yn rhoi'r hawl i gystadlu yn y gystadleuaeth hon yn Eisteddfod Genedlaethol Y Garreg Las (Sir Benfro) 2026. Sylwer hefyd ar eu hamod 'Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr ŵyl'.
17. Os yw'r ffaith fod yr Eisteddfod yn cychwyn am 4.00 nos Wener yn creu anhawster i unrhyw gystadleuydd cysyllter â'r Ysgrifennydd os gwelwch yn dda.

Nos Wener

Cyfyngedig i blant Ysgol Plwyf Trefeurig (Gweler Amod 3)

1. Unawd i blant Cylch Meithrin (Gweler Amod 3)
£5.00 £4.00 £3.00
2. Llefaru i blant Cylch Meithrin (Gweler Amod 3) 1.
£5.00 £4.00 £3.00
3. Unawd Ysgol Gynradd – Dosbarth Derbyn
£5.00 £4.00 £3.00
4. Unawd Blwyddyn 1 a 2
£5.00 £4.00 £3.00
5. Unawd Blwyddyn 3 a 4
£5.00 £4.00 £3.00
6. Unawd Blwyddyn 5 a 6
£5.00 £4.00 £3.00
7. Unawd alaw werin, cynradd
£5.00 £4.00 £3.00
8. Unawd Offeryn Cerdd (Ysgol Gynradd)
£5.00 £4.00 £3.00
9. Unawd Ysgol Uwchradd *
£15.00 £12.00 £8.00

10. Unawd Offeryn Cerdd Ysgol Uwchradd *

£15.00 £12.00 £8.00

* Dylid gyrru copi at yr Ysgrifennydd cyn 7 Ebrill os oes angen cyfeilydd *

11. Llefaru Ysgol Gynradd – Dosbarth Derbyn

£5.00 £4.00 £3.00

12. Llefaru Blwyddyn 1 a 2

£5.00 £4.00 £3.00

13. Llefaru Blwyddyn 3 a 4

£5.00 £4.00 £3.00

14. Llefaru Blwyddyn 5 a 6

£5.00 £4.00 £3.00

15. Llefaru Ysgol Uwchradd

£15.00 £12.00 £8.00

16. Parti Canu (Plant Ysgol)

£40.00 £20.00 £10.00

17. Parti Llefaru (Plant Ysgol)

£40.00 £20.00 £10.00

18. Sgen Ti Dalent dan 16 oed? Mae'r gystadleuaeth yn agored i unigolion neu grwpiau.

Ceir 4 munud i ddiddanu'r gynulleidfa drwy: ganu, dawnsio, actio, llefaru, dweud jôcs, chwarae offeryn cerdd, perfformio sgiliau syrcaas, gwneud triciau – UNRHYW BETH a fydd yn difyrru'r gynulleidfa (Caniateir 2 funud ychwanegol i osod y llwyfan os yw'r cystadleuwyr yn dymuno props/offerynnau cerdd a.y.b.)

Y Beirniaid fydd y Beirniad Canu, Llefaru ac un o Swyddogion yr Eisteddfod. Dyfernir y wobr (i'w rhannu fel mae'r Beirniaid yn dymuno) i'r perfformiadau sydd wedi eu diddanu orau. Amodau: Rhaid i'r perfformiad fod yn weddus i gynulleidfa deuluol; rhaid i'r perfformiad fod yn yr iaith Gymraeg neu'n ddi-iaith; ni chaniateir i gystadleuwyr berfformio darn berfformir ganddynt mewn cystadleuaeth arall. £50 i'w rannu. Ni fydd y wobr gyntaf yn fwy na £25.

Bydd gwobr gysur i bob plentyn anfuaddugol yng nghystadlaethau rhifau 1, 2, 3 a 11 (Dosbarth Derbyn)

Dydd Sadwrn – Agored

Cerdd

1. Unawd Dosbarth Derbyn ac Iau – Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

2. Unawd Blwyddyn 1 a 2 - Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

3. Unawd Blwyddyn 3 a 4 – Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

4. Unawd Blwyddyn 5 – 6 – Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

5. Unawd alaw werin (cynradd)

£6.00 £4.00 £3.00

6. Unawd cerdd dant (cynradd)

£6.00 £4.00 £3.00

7. Unawd offeryn cerdd (cynradd)

£6.00 £4.00 £3.00

8. Unawd Ysgol Uwchradd – Hunan Ddewisiad

£15.00 £12.00 £8.00

9. Unawd alaw werin (uwchradd)

£15.00 £12.00 £8.00

10. Unawd cerdd dant (uwchradd)
£15.00 £12.00 £8.00
11. Unawd Offeryn Cerdd (uwchradd)
£15.00 £12.00 £8.00
12. Unawd 18 – 30 oed – Hunan Ddewisiad
£25.00 £20.00 £15.00
13. Unawd Sioe Gerdd dan 30 oed – Hunan Ddewisiad
£25.00 £20.00 £15.00
14. Unawd Emyn dros 60 oed – Hunan Ddewisiad
Cwpan a £20.00 £15.00 £10.00 £5.00
Cwpan a'r wobwr ariannol yn rhoddedig gan Jane Jenkins, Kerry
15. Alaw Werin (Agored) Difyfeiliant – Hunan Ddewisiad
£20.00 £15.00 £10.00
16. Deuawd emyn – Hunan Ddewisiad
£20.00 £15.00 £10.00
17. Unrhyw Unawd Gymraeg – Hunan Ddewisiad
£25.00 £20.00 £15.00
18. Her Unawd - Hunan Ddewisiad (i'w chanu yn y **Gymraeg**) Cwpan Parhaol er cof am Mary Thomas (Bronsaint) yn rhoddedig gan y Teulu
Cwpan a £60.00 £40.00 £30.00 £20.00
19. Parti (dan 20 mewn nifer) - Emyn neu Alaw Werin
£60.00 £30.00 £15.00
20. Ensemble lleisiol: Agored (rhwng 3 a 6 mewn nifer) Hunan ddewisiad gyda chyfeiliant neu'n ddifyfeiliant. Geiriau Cymraeg. Perfformiad: dim mwy na 4 munud.
£60.00 £30.00 £15.00
21. Côr: Unrhyw gyfuniad o leisiau heb fod yn llai nag 20 mewn nifer, i gyflwyno rhaglen o gerddoriaeth hunan-ddewisiedig heb fod yn hwy na 10 munud ac i gynnwys darn gan gyfansoddwr o Gymro (Gweler y nodyn yn Amod 17).
£150.00 £100.00 £70.00

Bydd seremoni'r Cadeirio tua 8 o'r gloch a'r Corau i ddilyn.

22. Band:

a) Cân wreiddiol (geiriau a cherddoriaeth) yn y dull cyfoes. Unrhyw arddull e.e. Pop, roc, jazz, hip hop, dawns, acwstig.

neu

b) Trefniant o gân gyfoes Gymraeg.

£60.00 £30.00 £15.00

23. Sgen Ti Dalent? Mae'r gystadleuaeth yn agored i unigolion neu grwpiau. Ceir 4 munud i ddiddanu'r gynulleidfa drwy: ganu, dawnsio, actio, llefaru, dweud jôcs, chwarae offeryn cerdd, perfformio sgiliau syrcas, gwneud triciau – UNRHYW BETH a fydd yn difyrnu'r gynulleidfa (Caniateir 2 funud ychwanegol i osod y llwyfan os yw'r cystadleuwyr yn dymuno props/offerynnau cerdd a.y.b.)

Y Beirniaid fydd y Beirniad Canu, Llefaru ac un o Swyddogion yr Eisteddfod. Dyfernir y wobwr (i'w rhannu fel mae'r Beirniaid yn dymuno) i'r perfformiadau sydd wedi eu diddanu orau. Amodau: Rhaid i'r perfformiad fod weddus i gynulleidfa deuluol; rhaid i'r perfformiad fod yn yr iaith Gymraeg neu'n ddi-iaith; ni chaniateir i gystadleuwyr berfformio darn sy'n addas ar gyfer cystadleuaeth arall yn rhaglen yr Eisteddfod.

£50.00 i'w rannu. Ni fydd y wobwr gyntaf yn fwy na £25.

LLEFARU

24. Llefaru Dosbarth Derbyn ac Iau - Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

25. Llefaru Blwyddyn 1 – 2 - Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

26. Llefaru Blwyddyn 3 a 4 – Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

27. Llefaru Blwyddyn 5 a 6 – Hunan Ddewisiad

£6.00 £4.00 £3.00

28. Llefaru Ysgol Uwchradd – Hunan Ddewisiad

£15.00 £12.00 £8.00

29. Llefaru 18 – 30 – Hunan Ddewisiad

£25.00 £20.00 £15.00

30. Llefaru i Ddysgwyr – Hunan Ddewisiad

£15.00 £12.00 £8.00

31. Darllen o'r Ysgrythur – Hunan Ddewisiad

£25.00 £20.00 £15.00

32. Her Adroddiad – Hunan Ddewisiad

£60.00 £40.00 £30.00 £20.00

33. Cystadleuaeth Perfformio 2025-26 Mewn Cymeriad. Oed 16-25

Cyfle i unigolyn bortreadu un o gymeriadau enwog Cymru, yn seiliedig ar gyflwyniadau gwreiddiol Cwmni Mewn Cymeriad. Perfformiad hyd at 5 munud, wedi'i seilio ar ddewis o 5 sgript Mewn cymeriad.

Dylai'r pwyslais fod ar greu perfformiad ysgafn, fydd yn profi gallu'r unigolyn i ryngweithio'n hwylus gyda'r gynulleidfa a chyfleu'r stori'n glir. Caniateir gwisgoedd a props.

Bydd cystadlu mewn dwy eisteddfod leol rhwng Mai 2025 a Mai 2026 yn rhoi'r hawl i gystadlu yn Eisteddfod Genedlaethol Y Garreg Las, Sir Benfro 2026.

Bydd yr enillydd cenedlaethol yn derbyn gwahoddiad i ymuno â Chwmni Mewn Cymeriad maes o law ar gyfer gweithdy ymarferol i ddatblygu sgiliau ymhellach.

Pum sgript ar gael o wefan Cymdeithas Eisteddfodau Cymru www.steddfota.cymru

Cystadleuaeth mewn cydweithrediad a Chymdeithas Eisteddfodau Cymru.

£25.00 £20.00 £15.00

34. Parti Llefaru – (Agored)

£60.00 £30.00 £15.00

Trefn Cyfarfod Prynhawn Sadwrn 2, 25, 1, 24, 3, 26, 4, 27, 5, 6, 7, 8, 28, 9, 10, 11,

Trefn Cyfarfod Nos Sadwrn 12, 29, 13, 30, 22, 14, 15, 16, 20, 31, 21, 34, 23, 33, 19, 18, 32, 17.

Gall y drefn uchod newid yn ôl amgylchiadau.

CYFANSODDI

1. Cadair: Cerdd gaeth neu rydd heb fod dros 50 llinell ar y testun 'Gofyn'. Cadair fach a £50.00 Y gadair a'r wobwr ariannol yn rhoddedig gan Bedwyr a Branwen Brian er cof am Dr W Brian L Evans, Penrhyn-coch.

2. Englyn i anifail. £10.00 ~

3. Telyneg – Am dro. £10.00

4. Cerdd ar fydr ac odl – Cydweithio. £10.00

5. Emyn i blant £10.00. Bydd cystadleuaeth yn 2027 i gyfansoddi tŷn i'r emyn buddugol.

6. Limrig yn cynnwys y llinell: Fe euthum i brynu banana £10.00

7. Brawddeg: CRONFA. £10.00

8. Stori fer: Y tro cyntaf. £10.00
9. Erthygl i bapur bro: Dathliad £10.00
10. Adolygiad o lyfr Cymraeg a gyhoeddwyd er 2020. £10.00

11. Tlws yr Ifanc (Cerddorol) i rai dan 21 oed:

Cyfansoddi darn cerddorol lleisiol neu offerynnol. Gellir eu derbyn naill ai fel ffeiliau pdf neu mp3 neu gyfuniad o'r ddau.

Beirniad: Meinir Richards

Tlws a £20.00 Y gwobrau yn rhoddedig gan Aaron ac Ashley Stephens.

Gwobrwyir enillydd Tlws yr Ifanc ar y nos Wener

Er mwyn cydymffurfio gyda'r Ddeddf Rheoli a Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) mae'n ddyletswydd i sicrhau y bydd unrhyw fanylion sydd gennym ar eich cyfer (enw, cyfeiriad, rhif ffôn, ebost), yn cael ei gadw'n gyfrinachol. Mae hyn yn cynnwys cystadleuwyr, beirniaid a chyfeilyddion. Os ydych chi'n dymuno i ni ddileu eich manylion o'n cofnodion, cysylltwch.

CYFRANIADAU 2025

Cydnabyddir yn ddiolchgar gyfraniadau'r sefydliadau a'r busnesau canlynol

Ymddiriedolaeth Pantyfedwen
Cyngor Cymuned Trefeurig
Cyngor Sir Ceredigion
Cyfarwyddwyr Angladdau DJ Evans

Diolch hefyd i holl garedigion yr Eisteddfod am bob cyfraniad, cymorth a chefnogaeth

Rhestrir noddwyr 2026 yn rhaglen y flwyddyn nesaf.

Darperir bwyd am bris rhesymol yn y Neuadd waelod.

Cofia'n gwlad

Cofia'n gwlad, Benllywydd tirion,
Dy gyfiawnder fyddo'i grym"
Cadw hi rhag llid gelynion,
Rhag ei beiau'n fwy na dim"
Rhag pob brad, nefol Dad,
Taena d'adain dros ein gwlad.

Diolch i Ysgol Gynradd Penrhyn-coch am eu cymorth yn paratoi copïau o'r rhaglen.